

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงทดลองที่มุ่งศึกษาเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในรายวิชาโครงการของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ คุณลักษณะอันพึงประสงค์หลังจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาโครงการ มีจุดมุ่งหมายของการวิจัยดังนี้ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาโครงการของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ 2) เพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาโครงการของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาโครงการ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 9 โรงเรียน จังหวัดสงขลา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 36 ห้องเรียน จำนวน 1,123 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3/3 สาขาการชาย โรงเรียนส่องแสงพัฒนิกการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 1 ห้องเรียน มี 41 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์และแบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้

วิธีการดำเนินการทดลอง โดยทำการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลมีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้ ปฐมนิเทศนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เรียนวิชาโครงการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเทคนิคการเรียนแบบร่วมมือ ก่อนสอนให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน เวลา 60 นาที ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ จำนวน 8 แผน จำนวน 24 คาบคาบละ 50 นาที เสร็จสิ้นการสอนแล้ว ครูให้นักเรียนจัดทำใบงานประเมิน เรื่องการนำเสนอผลงานกลุ่มโดยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน หลังเสร็จสิ้น ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน เวลา 60 นาที และทำแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ 20 นาที แล้วรวบรวมข้อมูลจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้ง 8 แผน แบบประเมินความพึงพอใจหลังการจัดการเรียนรู้วิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถิติพื้นฐานประกอบด้วย คะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับจุดประสงค์การเรียน การตรวจสอบความยากง่ายของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ค่าอำนาจจำแนก และสถิติทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาโครงการของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้ t -test แบบ Dependent Samples

สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษาพบว่า

1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาโครงการของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนสองแสงพนิชยการ แยกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ แนวคิดในการจัดทำโครงการ กระบวนการจัดทำโครงการ การจัดทำโครงการ และการนำเสนอผลการจัดทำโครงการ ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ พบว่า คะแนนเฉลี่ย โดยแต่ละด้านและภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01
2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ด้านตรงต่อเวลา และ ด้านความมีวินัยในตนเอง อยู่ในระดับดี
3. ความพึงพอใจของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยภาพรวม นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านผลของการจัดทำโครงการ ($\bar{X} = 4.96$) และประเด็นที่นักเรียนประเมินให้ค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลายทำให้นักเรียนสนุกสนานกับการเรียน กิจกรรมการเรียนรู้สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้และนักเรียนได้พัฒนาด้านความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 5.00$)

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัย การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาโครงการของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาโครงการ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ก่อนและหลังเรียนโดยใช้การเรียนแบบร่วมมือ ผลปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาโครงการ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานนั้น เนื่องจาก ผู้วิจัยได้ศึกษา หลักสูตร จุดประสงค์และเนื้อหาวิชาโครงการแยกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ แนวคิดในการจัดทำโครงการ กระบวนการจัดทำโครงการ การจัดทำโครงการ และการนำเสนอผลการจัดทำโครงการ โดยการนำเอาเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ทั้ง 3 เทคนิคมาใช้ในขั้นการจัดกระบวนการเรียนการสอนแล้วมีผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาโครงการ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนสอดคล้องกับ กรมวิชาการ (2542: 45-46) กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือไว้ว่าเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือจะช่วยให้ นักเรียนปรับตัวอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุขและส่งเสริมด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

ส่วนผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้การเรียนแบบร่วมมือร่วมในรายวิชาโครงการ ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมุ่งให้นักเรียนรู้จักการทำงานเป็นทีม เน้นกระบวนการกลุ่ม เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถและทักษะหลาย ๆ ด้าน ศึกษาข้อมูลเชิงวิเคราะห์ซึ่งเป็นการแสวงหาความรู้และสรุปสิ่งที่ค้นพบด้วยตนเอง ผู้เรียนต้องศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองครูเป็นเพียงผู้คอยกระตุ้น

และส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ นักเรียนเรียนรู้ทั้งในห้องเรียน และนอกสถานที่โดยร่วมมือกันทำงานเป็นกลุ่มเพื่อพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบเกิดความรักและช่วยเหลือกันในกลุ่มเพื่อให้โครงการที่สำเร็จและมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ นียวรรณ จันท์แก้ว (2551: 14) กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือหมายถึงกระบวนการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้ร่วมมือช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ โดยจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้นักเรียนแบ่งกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันทั้งชายและหญิง ออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ประมาณ 3-6 คนซึ่งมีลักษณะรวมกลุ่มอย่างมีโครงสร้างอย่างชัดเจน มีการทำงานร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมีการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยกันและแบ่งปันทรัพยากรในการเรียนรู้ เป็นกำลังใจซึ่งกันและกันคนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่เรียนอ่อน ทุกคนในกลุ่มตระหนักถึงความสำคัญของตนเอง มีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตนและส่วนรวมเพื่อให้ตนเองและกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ร่วมกัน นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้เกิดผลดีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีทักษะการอยู่ร่วมกันทั้งทางสังคมของนักเรียนดีขึ้น เป็นวิธีการหนึ่งที่ได้รับ ความสนใจและนำไปประยุกต์ในการเรียนการสอนทุกวิชาและทุกระดับชั้น

2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนหลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือใน รายวิชาโครงการของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพอยู่ในระดับดีทั้งรายด้านและภาพรวม ซึ่ง เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีผลในการพัฒนา นักเรียนให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เพราะ นักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันความสามารถ ต่ำ ปานกลางและความสามารถสูง คละกันมาร่วมกันทำกิจกรรมกลุ่ม ได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมทั้งพัฒนานักเรียนให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเพราะนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันคละ กันมาร่วมทำกิจกรรมกลุ่มทำให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเองมากขึ้นและพยายามปรับพฤติกรรมของ ตนเองเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อุไรวรรณ อินทยารัตน์ (2527: 4 อ้างถึงใน สารีจ บัวศรี, 2544: 44) กล่าวถึง พฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์คือการทำบุคคลแสดงพฤติกรรม ที่สังคมนิยมชมชอบ หรืองดเว้นการแสดงพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์หรือค่าความนิยมในสังคมนั้นและ พฤติกรรมอันพึงประสงค์เนื่องจากกลุ่มมีส่วนร่วมในการพัฒนานักเรียนให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ด้านความรับผิดชอบด้านตรงต่อเวลาและด้านความมีวินัยในตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรรวรรณ แก้วม่วง (2542: 92) ได้ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบผลการของกิจกรรมกลุ่มและการให้คำปรึกษาแบบ กลุ่มที่มีต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดน้อยในกรุงเทพมหานครพบว่านักเรียนที่ร่วมกิจกรรมกลุ่มมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้าน ความรับผิดชอบในด้านต่าง ๆ เช่นความรับผิดชอบต่อโรงเรียน ความรับผิดชอบด้านการเรียน

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมืออยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า เมื่อนักเรียนเรียนมีความสุขในการเรียนวิชาโครงการ โดยใช้กระบวนการกลุ่มในการร่วมกันแสวงหา ความรู้ ในการจัดทำโครงการให้บรรลุผลตามที่วางไว้ การที่นักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันมา ร่วมกันทำกิจกรรมกลุ่ม ได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันมีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิดเห็น ร่วมกัน โดยมีจุดมุ่งหมายอย่างเดียวกันคือความสำเร็จของงาน ดังนั้นการช่วยกันหาความรู้คอยให้ กำลังใจกัน นักเรียนที่เก่งจะคอยอธิบายและชี้แนะให้นักเรียนที่อ่อนกว่าเพื่อช่วยเหลือกันแก้ปัญหาใน การเรียน ทำให้สมาชิกทุกคนมีความมั่นใจในตนเองส่งผลให้กระบวนการการทำงานของกลุ่มออกมาดี

และยังส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ วิโรชา ปาณะรัตน์ (2543: 17) ได้ให้ความหมายว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดี ที่ชอบของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ถ้าสิ่งนั้นตรงกับความต้องการหรือความถนัดของเขาดังนั้นนักเรียนที่เรียนในรายวิชาโครงการได้มีโอกาสดำเนินการจัดทำผลงานตามความถนัดของตนเองโดยผ่านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือส่งผลให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนมีส่วนร่วมและเป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จของผลงานส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจในผลงานของตนเองและความสำเร็จของกลุ่มโดยด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดสรุปได้ 3 ด้านคือ ด้านผลการจัดทำโครงการ กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลายนักเรียนสนุกสนานกับการเรียน และกิจกรรมการเรียนรู้สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและนักเรียนได้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ในด้านการพัฒนาของนักเรียนจะเห็นได้ว่าผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหาสาระใน ด้านกระบวนการจัดทำโครงการและแนวคิดในการทำโครงการทั้งนี้เนื่องจากพื้นฐานและบุคลิกภาพของนักเรียนสาขาการชายเป็นนักเรียนที่มีความถนัดในการเรื่องการพูด การสาธิตและการนำเสนอมากกว่าการใช้แนวคิดและทักษะกระบวนการทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางด้านนี้ต่ำกว่าร้อยละ 60 แต่การเรียนรู้แบบร่วมมือก็สามารถ ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถด้านคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่า ส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการที่สูงขึ้น ดังนั้นความสามารถของนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หลังเรียนโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ ในรายวิชาโครงการมีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และมีผลทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจผลการจัดการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนแสดงให้เห็นว่าการนำเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น ดังนั้นโรงเรียนควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้ใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือจากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่านักเรียนที่ได้รับการเรียนการสอนจะมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผ่านเกณฑ์ในระดับดีทั้ง 3 ด้านโดยเฉพาะด้านความรับผิดชอบ ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือไปปรับใช้ในสาขาการเรียนและครูผู้สอนควรสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านอื่น ๆ เพื่อเป็นการปลูกฝังให้กับผู้เรียน
3. การนำเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมาประยุกต์ใช้ในชั้นกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละกิจกรรมนักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าเมื่อครูนำเทคนิคการสอนรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือมาใช้ส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นหากครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนในรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือควรส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนให้มากที่สุด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือให้มีความหลากหลายเพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากยิ่งขึ้นและส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านอื่น ๆ
2. ควรมีการศึกษาเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือทั้ง 3 เทคนิค อย่างต่อเนื่องทั้ง ภาคเรียน ซึ่งจะมองเห็นพัฒนาการของนักเรียนได้อย่างชัดเจนตลอดจนพฤติกรรมกระบวนการทำงานกลุ่มของผู้เรียนชัดเจนมากยิ่งขึ้น

